Expresii si instructiuni de control în Java

1. Scopul lucrării

Obiectivele acestei sesiuni de laborator sunt:

- Înțelegerea caracteristicilor specifice ale operatorilor Java și deprinderea utilizării lor corecte
- Utilizării instructiunilor de control al fluxului executiei în Java
- Acumularea de experiență nemijlocită în lucrul cu variabile și expresii prin dezvoltarea și executarea de programe de dimensiuni mici

2. Expresii

Expresiile constituie principalul mijloc pentru a crea valori. Expresiile sunt create prin combinarea literalilor (constantelor), a variabilelor, invocărilor de metode și utilizând operatori. Pentru a obține ordinea de evaluare corectă se vor folosi paranteze.

2.1. Operanzi

Tipuri

Fiecare variabilă are asociat un *tip*. Sunt prevăzute două categorii de tipuri:

- **Tipuri primitive**: byte, short, char, int, long, float, double, boolean.
- **Tipuri obiect**: Tipurile String și tablou sunt tipuri predefinite, dar fiecare clasă care este definită creează un nou tip de obiect.

Constante literale

Oferă un mod de a scrie valori apartinând diferitelor tipuri (3, 3.0, true, 'a', "abc").

Variabile

Fiecare variabilă trebuie declarată ca și aparținând unui tip. Variabilele se pot încadra în trei categorii de bază diferite:

- Variabile locale declarate în metode .
- Variabile instanță (deseori numite câmpuri) declarate în obiecte.
- Variabile clasă (static) declarate în clase.

2.2. Operatori

Operatorii sunt utilizați pentru a exprima diferite formule elementare de calcul sau prelucrare a informației și sunt folosiți alături de literali, variabile, apeluri de metode și alte expresii. Operatorii se pot clasifica în următoarele categorii.

- Operatori aritmetici(+, -, *, /, %, ++, --)
- Operatori relaţionali (<, <=, ==, >=, >, !=)
- Operatori booleeni (&&, ||, !, &, !, ^, |, &)
- Operatori la nivel de bit (&, |, ^, ~, <<, >>, >>)
- Operatorul de concatenare a String-urilor (+)
- Operatori speciali (instanceof, ?:)
- Operatori de atribuire (=, +=, -=, *=, ...)

In general, ordinea de evaluare a expresiilor este de la stânga la dreapta; excepție de la această regulă o fac operatorii de atribuire. Ordinea de evaluare poate fi schimbată utilizând paranteze (vezi tabelul de precedență al operatorilor din sectiunea 2.3).

2.2.1 Operatori relationali

Toţi operatorii standard funcţionează pentru *valori de tip primitiv* (int, double, char, ...). Operatorii == (test de egalitate) şi != (test de inegalitate) pot fi utilizaţi şi pentru a compara referinţe la obiecte.

Rezultatul oricărei comparații este o valoare de tip boolean (true sau false).

operator	Semnificație
<	mai mic
<=	mai mic sau egal
==	egalitate
>=	mai mare sau egal
>	mai mare
!=	inegalitate (diferit de)

Erori comune

0 < x < 100

Operatorii de comparare nu pot exprima inegalități duble. Deși matematic formula este corectă, sintaxa Java nu permite scrierea ei. Exprimarea corectă în limbajul Java este scrierea a două comparații:

= în loc de ==

Utilizarea operatorului de atribuire în loc de test de egalitate va genera o eroare de compilare usor de corectat.

== pentru valori reprezentate în virgulă mobilă

Deoarece numerele în virgulă mobilă nu oferă totdeauna reprezentarea exactă a valorilor va trebui să utilizați >= sau <= în loc de == . Spre exemplu, deoarece numărul zecimal 0.1 nu poate fi reprezentat exact în binar, expresia (0.1 + 0.1) **nu** va fi egală cu 0.3!

Recomandări pentru programatorii C/C++

Operatorii de comparare ai limbajului Java sunt la prima vedere identici cu cei din C/C++. Diferența constă în faptul că tipul rezultatului operației de comparare este boolean. Astfel, eroarea frecventă în limbajul C: utilizarea operatorului = în loc de == este aproape complet eliminată. Limbajul Java nu permite supraîncărcarea operatorului, aspect ce poate fi ignorat de unii programatori obișnuiți cu filozofia C++.

==, .equals(), şi compareTo()

Testul de egalitate : o variantă pentru tipuri primitive, patru variante pentru obiecte

Comparație	Primitive	Obiecte
a == b, a != b	Valori	Referință spre același obiect
,	egale	
a.equals(b)	Nu se	Compară valorile, dacă sunt definite pentru această clasă, dacă
	aplică	sunt definite pentru clasele respective, se comportă ca și pentru
		clasele predefinite Java. Dacă nu este definită pentru o clasă
		(utilizator) se comportă ca și operatorul ==.
a.compareTo(b)	Nu se	Compară valori. Clasa trebuie să aibă implementată interfața
	aplică	Comparable < T > . Toate clasele Java având relaţia de ordine
		naturală au implementată această interfață (String, Double,
		BigInteger,) Face excepție clasa BigDecimal care poate
		produce rezultate imprevizibile. Obiectele <i>Comparable</i> pot fi
		utilizate de metodele Collections <i>sort()</i> și de structurile de date
		sortate implicit (d.e. TreeSet, TreeMap).
compareTo(a, b)	Nu se	Compară valori. Este disponibilă numai dacă este implementată
	aplică	interfața <i>Comparator<t></t></i> care nu este specifică pentru clasele
		Java. De obicei se folosește pentru a defini un obiect de
		comparare care va fi transmis metodelor Collections sort() sau
		structurilor de date ordonate.

Compararea referințelor la obiecte folosind operatorii == și !=

Cei doi operatori de comparare pentru referințe la obiecte sunt testul de egalitate (==) și testul de neegalitate (!=). Acești operatori compară două valori pentru a vedea dacă ele **referă același obiect**. Cu toate că este o operațiune foarte rapidă nu întotdeauna produce ceea ce așteptați. De obicei vreți să aflați dacă obiectele au aceeași *valoare*, și nu dacă două obiecte constituie o *referință* spre același obiect. Spre exemplu,

```
if (name == "Mickey Mouse") // Aproape sigur o eroare
```

Aici, rezultatul este adevărat(true) dacă name este o referință către *același obiect* spre care face referință și "Mickey Mouse". In schimb, rezultatul va fi probabil false dacă String-ul din variabila name a fost citit din fișierul de intrare sau calculat (prin concatenare sau extragere subșir), chiar dacă name are într-adevăr exact aceleași caractere memorate în locația asociată.

Mai multe clase (d.e., String) definesc metoda equals () pentru a compara *valori* ale obiectelor.

Compararea valorilor obiectelor utilizând metoda equals ()

Se va folosi metoda equals () pentru a compara valori ale obiectelor. Metoda equals () furnizează o valoare de tip boolean. Exemplul de mai sus poate fi corectat scriind:

```
if (name.equals("Mickey Mouse")) // Compară valori, nu referinte
```

Alte comparații - Interfața Comparable<T>

Metoda equals precum și operatorii == și != sunt prevăzuți pentru testul de egalitate/inegalitate, dar nu oferă o metodă de a testa valori înrudite. Unele clase (d.e. String și alte clase având relația de ordine naturală) au implementată interfața Comparable < T >, care definește metoda compare To. Va trebui să implementați Comparable < T > în clasele proprii dacă aveți nevoie să le utilizați în metodele Collections.sort() sau Arrays.sort(). Clasa String oferă și metode de comparație care nu fac diferență între literele mari și mici.

Erori frecvente în utilizarea operatorului == în loc de equals () pentru obiecte

Dacă doriți să comparați obiecte, trebuie să știți că operatorul == se folosește pentru a afla dacă ele sunt *același obiect*, iar metoda equals () pentru a testa dacă ele sunt obiecte diferite, dar au *aceeași valoare*. O eroare produsă de această eventuală confuzie este greu de depistat.

2.2.2 Operatori la nivel de bit

Operatorii pe biţi acţionează asupra biţilor valorilor întregi (int şi long). Dacă un operand este mai scurt decât un întreg, el este convertit la int înainte de a efectua operațiunea.

Este necesar a ști cum se reprezintă valorile întregi în sistemul binar. Spre exemplu numărul zecimal 3 este reprezentat 11 în baza 2 iar reprezentarea binară a lui 5 este 101. Numerele întregi negative sunt reprezentate utilizând codul *complementului față de 2*. Spre exemplu, -4 este reprezentat prin următoarea secvență de cifre binare : 1111 1111 1111 1111 1111 1111 11100.

Operator	Nume	Exemplu	Rezultat	Descriere
a & b	şi	3 & 5	1	1 dacă ambii biţi au valoarea 1.
a b	sau	3 5	7	1 dacă cel puţin un bit are valoarea 1.
a ^ b	sau exclusiv	3 ^ 5	6	1 dacă biţii au valori diferite.
~a	complement	~3	-4	Inversează valoarea biţilor.
n << p	deplasare stânga fără semn	3 <<2	12	Deplasează biţii lui <i>n</i> la stânga cu <i>p</i> poziţii. Biţi având valoarea zero sunt introduşi în poziţiile de rang nesemnificativ.

n >> p	deplasare dreapta cu semn	5 >> 2	1	Deplasează biţii lui <i>n</i> la dreapta cu <i>p</i> poziţii. Dacă n este un număr cu semn reprezentat în forma <i>complement faţă de 2</i> , semnul este propagat în poziţiile de rang semnificativ.
n >>> p	deplasare dreapta fără semn	-4 >>> 28	15	Deplasează biţii lui <i>n</i> la dreapta cu <i>p</i> poziţii. Biţi având valoarea zero se introduc în poziţiile de rang semnificativ.

Utilizarea împachetării / despachetării

O utilizare frecventă a operatorilor la nivel de bit (deplasări combinate cu "și" pentru extragere de valori şi deplasări combinate cu "sau" pentru adăugare valori) este aceea de a codifica mai multe valori într-o singură valoare de tip întreg. Procedeul se numește împachetare, iar extragerea rezultatului despachetare. Câmpurile de biţi oferă o altă metodă de a face acelaşi lucru. Spre exemplu, să presupunem că avem de a face cu următoarele variabile întregi : virsta (domeniu 0-127), sex (domeniu 0-1), inaltime (domeniu 0-255). Acestea pot fi împachetate/despachetate într-o singură variabilă short (întreg reprezentat pe doi octeţi) după cum urmează (sau în variante similare).

```
int virsta, sex, inaltime;
short info_impachetata;
...
// împachetare
info_impachetata = (short)(((virsta << 1) | sex) << 8) | inaltime);
...
// despachetare
inaltime = info_impachetata & 0xff;
sex = (info_impachetata >>> 8) & 1;
virsta = (info_impachetata >>> 9) & 0x7f;
```

Utilizarea biţilor fanion (flag)

Anumite funcții de bibliotecă interpretează valoarea unui întreg ca și un șir de biți în care fiecare reprezintă o valoare booleană (true/false) . Această presupunere are avantajul că economisește spațiu de memorare și în același timp poate să fie procesată rapid.

Utilizarea deplasărilor: deplasarea la stânga — înmulțire cu 2; deplasarea la dreapta — împărțire cu 2

Operațiile de deplasare a biților sunt mai rapide decât înmulțirile respectiv împărțirile.

```
y = x \ll 3; // Atribuie lui y valoarea 8*x

y = (x \ll 2) + x; // Atribuie lui y valoarea 5*x
```

Utilizarea operatorului sau-exclusiv pentru a comuta pe unu/zero

```
Uneori se folosește operatorul sau-exclusiv pentru a comuta valorile 1 și 0. x = x \land 1; // sau în stil criptic x \land = 1;
```

Această instrucțiune plasată într-o buclă va schimba alternativ 0 cu 1.

Utilizare îndoielnică: Schimbare de valori folosind operatorul sau-exclusiv

Se folosește operatorul *sau-exclusiv* pentru a schimba între ele două valori (x și y). Aceasta este traducerea în Java a unei secvențe dintr-un limbaj de asamblare, unde nu se dispunea de spațiu de memorare pentru o variabilă temporară. Nu se recomandă să utilizați o schemă de acest gen, ea trebuie privită doar ca și o curiozitate.

```
x = x \wedge y;

y = x \wedge y;

x = x \wedge y;
```

Nu confundați operatorii && și &

Nu confundați operatorul &&, care produce operația *și logic*, cu operatorul &, care este o *transformare de biți, numită* "*și pe biți"*. Acesta din urmă este mai puțin obișnuit . Cu toate că operația *și pe biți* poate fi folosită împreună cu operanzi de tip boolean, acest lucru este extrem de rar și aproape întotdeauna generează o eroare de programare.

2.3. Rezumat pentru expresii

Parantezele () au trei utilizări:

- 1. Gruparea pentru a controla ordinea de evaluare sau pentru claritate. Exemplu: (a + b) * (c d)
- 2. După o metodă pentru a cuprinde parametrii. Exemplu: x = suma(a, b);
- 3. În jurul unui tip pentru a forma determina o conversie explicită (*tip*). Exemplu: i = (int)x;

Ordinea de evaluare

- Operatorii cu precedența mai mare se aplică înaintea celor cu precedență mai mică.
- La precedență egală, evaluarea este de la stânga la dreapta, cu excepția operatorilor unari, a atribuirii și operatorului condițional.

Abrevieri folosite

```
i, j – valori întregi (int, long, short, byte, char).
m, n – valori numerice (întregi, double, sau float).
b, c - boolean; x, y – orice tip sau obiect.
s, t - String; a - tablou; o - obiect; co - clasă sau obiect
```

Precedenţa Operatorilor	
<pre>. [] (argumente) post ++ ! ~ op.unari + - pre ++ (tip) new * / % + - << >> >>> < <= > >= instanceof == != & ^ && && ! ** ** ** ** ** ** ** ** ** ** ** ** *</pre>	Memoraţi doar pentru operatorii unari, * / % + - comparaţii && = asignări Folosiţi () pentru toate celelalte

Operatori aritmetici			
Rezultatul o	Rezultatul operațiilor aritmetice este double dacă oricare dintre operanzi este double, altfel float dacă		
oricare dinti	oricare dintre operanzi este float, altfel long dacă oricare dintre operanzi este long, altfel int.		
++i	Adună 1 la i <i>înainte</i> de a folosi valoarea în expresia curentă		
i	Ca mai sus, dar scade		
i++	Adună 1 la i <i>după ce</i> s-a folosit valoarea în expresia curentă		
i	Ca mai sus, dar scade		
n + m	Adunare. D.e. 7+5 este 12, 3 + 0.14 este 3.14		
n - m	Scădere		
n * m	Înmulţire		
n/m	Împărţire. <i>D.e.</i> 3.0 / 2 este 1.5 , 3 / 2 este 1		
n % m	Restul (Mod) după împărțirea lui n prin m. <i>D.e.</i> 7 % 3 este 1		

Compararea valorilor primitive	
Rezultatul tuturor comparațiilor este boolean (true sau false).	
== != <<= >>=	

Operato	Operatori logici				
Operanzi	Operanzii trebuie să fie booleeni. Rezultatul este boolean.				
b && c	Condiționalul "şi". Este true daca amândoi operanzii sunt true, altfel false. Evaluarea se face cu				
	scurtcircuitare. D.e. (false && orice) este false.				
b c	Condiţionalul "sau". Este true dacă oricare dintre operanzi este true, altfel false. Evaluarea se face				
	cu scurtcircuitare. <i>D.e.</i> (true orice) este true.				
!b	true dacă b este false, false dacă b este true.				
b & c	"Şi" care evaluează întotdeauna ambii operanzi (<i>nu</i> scurtcircuit).				
b c	"Sau"care evaluează întotdeauna ambii operanzi (<i>nu</i> scurtcircuit).				
b ^ c	"Sau-exclusiv" La fel ca b != c				

Operatorul condițional		
b?x:y	dacă b este true, valoarea este x, altfel y. x şi y trebuie să fie de acelaşi tip.	

Operatori de asignare (atribuire)		
=	Partea stângă trebuie să fie o Ivaloare (vezi C).	
+= -= *=	Toţi operatorii binari, cu excepţia lui && şi pot fi combinaţi cu o asignare.	
	D.e.	
	a += 1 este la fel ca $a = a + 1$	

Operatori pe biţi				
Operatorii pe biţi operează pe biţi sau int. Rezultatul este int.				
i & j	Biţilor li se aplică operatorul "şi". 1 dacă ambii biţi sunt 1. 5 & 3 este 1.			
i j	Biţilor li se aplică "sau". 1 dacă oricare dintre biţi este 1. 5 3 este 7.			
i^j	Biţilor li se aplică "sau-exclusiv". 1 dacă biţii sunt diferiţi. 5 ^ 3 este 6.			
~i	Biţii sunt complementaţi (0 -> 1, 1 -> 0)			
i << j	Biţii din i sunt deplasaţi cu j biţi spre stânga; sunt inserate zerouri prin partea			
	dreaptă. 5 << 2 este 20.			
i >> j	Biţii din i sunt deplasaţi cu j biţi spre dreapta. Se inserează biţi ca bitul de			
	semn prin stânga. 5 >> 2 este 1.			
i>>> j	Biţii din i sunt deplasaţi cu j biţi spre dreapta. Prin stânga se inserează zerouri.			

Conversii explicite				
Folosiți conversii explicite atunci când "îngustați" gama unei valori. De la cea mai restrânsă la cea				
mai largă, ordonarea	mai largă, ordonarea tipurilor primitive este: byte, short, char, int, long, float, double. Obiectele se			
pot atribui fără precizare explicită a tipului în sus pe ierarhia de moștenire. Este nevoie de precizarea				
explicită a tipului pentru a merge în jos pe ierarhia de moștenire (downcasting).				
(t)x	Face din x o variabilă convertită la tipul t (nu modifică pe x)			

Operatori asupra obiectelor	
co.f	Membru. Câmpul f sau metoda unui obiect sa a clasei co.
x instanceof co	true dacă obiectul x este o instanță a clasei co, sau o instanța de clasa lui co.
a[i]	Acces la elementele unui tablou.
s + t	Concatenare de obiecte șir dacă unul sau ambii operanzi sunt String.
x == y	True dacă x și y se referă la același obiect, altfel fals (chiar dacă valorile
	obiectelor sunt identice).
x != y	Ca mai sus pentru inegalitate.
comparații	Compară valori de obiecte cu .equals() sau .compareTo()
x = y	Asignarea copiază <i>referinţa</i> , nu obiectul.

3. Controlul fluxului execuției

Cele ce urmează constituie un rezumat al sintaxei instrucţiunilor de control. Fiecare instrucţiune de control este o instrucţiune logică, care de multe ori include un *bloc* de instrucţiuni între acolade {}. Exemplele presupun că blocul conţine mai mult de o instrucţiune.

Indentarea este esențială. Patru spații sunt cel mai frecvent utilizate.

3.1. Selecţia (if, switch)

3.1.1. Instrucțiunea if

```
//---- instrucțiune if cu o ramură
   if (expresie)
   {
       instrucțiuni // execută aceste instrucțiuni dacă expresie se evaluează la
                    adevărat
  }
//---- instrucțiune if cu două ramuri (pe adevărat și fals)
   if (expresie)
       instrucțiuni // execută aceste instrucțiuni dacă expresie se evaluează la
                    adevărat
   }
  else
       instrucțiuni // execută aceste instrucțiuni dacă expresie se evaluează la
                    fals
  }
//---- instrucțiuni if înlănțuite
   if (expresie1)
       instrucțiuni // execută aceste instrucțiuni dacă expresie1 este adevărată
  }
  else if (expresie2)
       instrucțiuni // execută aceste instrucțiuni dacă expresie2 este adevărată
  else if (expresie3)
       instrucțiuni // execută aceste instrucțiuni dacă expresie3 este adevărată
  }
  else
       instrucțiuni // execută aceste instrucțiuni dacă nici o expresie n-a fost
                    adevărată
  }
```

3.1.2. Instrucțiunea switch

Efectul instrucţiunii **switch** este alegerea unor instrucţiuni de executat în funcţie de valoarea întreagă a unei expresii. Acelaşi efect poate fi obţinut cu o serie de instrucţiuni **if** înlănţuite, dar în anumite cazuri instrucţiunea **switch** este mai uşor de citit, iar unele în compilatoare poate produce cod mai eficient. Instrucţiunea **break** provoacă ieşirea din instrucţiune **switch**. Dacă nu există **break** la sfârşitul unui caz (**case**), execuţia continuă în cazul următor, iar acest lucru este de multe ori o eroare de logică a programului.

```
switch (expr) {
   case c1:
         instrucțiuni // execută aceste instrucțiuni dacă expr == c1
         instrucțiuni // execută aceste instrucțiuni dacă expr == c2
         break:
   case c2:
   case c3:
   case c4:
                    // cazurile au o tratare comună.
         instrucțiuni // execută aceste instrucțiuni dacă expr == oricare
                        dintre c-uri
         break;
  default:
         instrucţiuni // execută aceste instrucţiuni dacă expr != oricare
                        dintre cele de mai sus
}
```

3.2. Instrucţiuni de ciclare

3.2.1. while

Instrucţiunea **while** testează *expresie*. Dacă *expresie* se evaluează la adevărat, se execută corpul instrucţiunii while. Dacă este falsă, execuţia continuă cu instrucţiunea de după corpul instrucţiunii while. De fiecare dată după executarea corpului, execuţia reîncepe cu testul. Acest proces continuă până când *expresie* devine falsă sau o altă instrucţiune (**break** sau **return**) întrerupe ciclarea.

```
while (testExpresie) {
    instrucţiuni
}
```

3.2.2. for

Multe bucle au o iniţializare înainte de buclă şi un fel de "incrementare" înainte de următoarea parcurgere a ciclului. Bucla **for** reprezintă modalitatea standard pentru combinarea acestor trei părți.

```
for (instrucţiuneIniţială; testExpr; instrucţiuneIncrement) {
    instrucţiuni
}
```

Aceasta este la fel cu (cu excepția faptului că instrucțiunea **continue** în bucla **for** va executa și incrementarea):

```
instrucţiuneIniţială;
while (testExpr)
{
    instrucţiuni
    instrucţiuneIncrement
}
```

3.2.3. do

Aceasta este cel mai puţin folosită dintre instrucţiunile de ciclare, dar câteodată este necesară o buclă care se execută o dată înainte de test.

```
do
{
    instrucţiuni
}
while (testExpr);
```

3.2.4. Alte instrucțiuni de control pentru cicluri

Toate instrucțiunile de ciclare pot fi etichetate, astfel încât se poate folosi break și continue la orice adâncime de imbricare. Etichetele trebuie să le preceadă folosirea.

Plasați eticheta urmată de două puncte în fața buclei.

4. Mersul lucrării

Scrieti scurte programe în Java pentru:

- 4.1. Orice număr natural par mai mare decât 2 se poate scrie ca sumă a două numere prime conjectura lui Goldbach. Scrieți un program Java care să verifice această conjectură pentru numere situate între *m* și *n*.
- 4.2. Implementați metoda Newton de găsire a rădăcinii pătrate a unui polinom de grad 2 de forma $f(x) = ax^2 + bx + c = 0$. Metoda Newton găsește o soluție aproximativă a ecuației, folosind un algoritm iterativ:

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$

Soluția este gasită atunci când algoritmul converge ($x_{n+1} - x_n < \varepsilon$)

Pornind de la o valoare inițială x_0 , găsiți soluția polinomului, pentru diferite valori ale lui $\varepsilon \in [0.01, 0.000001]$. Afișați soluția găsită și numărul de iterații (n).

- 4.3. Fiind dată o variabilă care stochează o referintă către un String s, determinati:
 - numărul de consoane si vocale
 - indicii pentru o vocală introdusă din linia de comandă.
- 4.4. Calculati sansele de câștig la loterie (6 din 49).
- 4.5. Simulați extragerea numerelor la loterie (pentru generarea numerelor aleatoare folosiți Math.random)
- 4.6. Afişaţi în ordine crescătoare/descrescătoare numerele extrase la loterie fără a face sortări sau a folosi tablouri. (Sugestie: folosiţi împachetarea/despachetarea/extragerea de biţi stocaţi într-un long)